

POSUDEK NA DIPLOMOVOU PRÁCI

Diplomantka: Alice Nebeská

Název: Ruské středověké cestopisy

Práce v rozsahu 94 stran je vypracována v češtině
s ruským resumé

Vedoucí práce: PhDr. Radka Hříbková CSc.

Diplomová práce Alice Nebeské se věnuje tématu, které není u nás příliš probádané, přesto je zajímavé a jak z úvodu vyplývá pro autorku i velmi osobní. Práce má promyšlenou koncepci, diplomantka mechanicky nepřejala dostupnou klasifikaci cestopisu, vytvořila si svou vlastní.

V úvodních kapitolách se v obecné poloze věnuje literárnímu žánru cestopisu, mj. jeho historii, znakům. Ačkoli si v práci předsevzala, že se bude věnovat pouze dílům dokumentární povahy, upozorňuje na některé společné znaky mezi cestopisy dokumentárními a fiktivními.

Je velká škoda, že v práci nenalezneme jediný odkaz (minimálně v úvodní části by to bylo na místě) na významné cestopisy dvou představitelů české renesance – Oldřicha Prefáta z Vlkanova a Kryštofa Haranta z Polžic a Bezdržic a na Pecce, kteří se ve 2. polovině 16. století vydali na ve cestu do Svaté země.

Druhá a třetí kapitola je věnována fenoménu cestování ve středověku a náboženským poutím a konstatuje, že právě poutní cesty byly prvními literárními památkami cestopisného charakteru, v závěru pak správně poznamenává, že cestopis, jako snad jediný z moderních epických žánrů, se od středověku nijak výrazně neproměnil a jeho čtenářská obliba trvá.

Jak název DP práce napovídá, hlavní její část je věnována cestopisu v kontextu ruského středověkého písemnictví (kapitola 4. a 5.). Diplomantka konkrétní díla zařazuje v chronologické posloupnosti do jednotlivých kategorií podle jejich funkce a obsahu.

Velká pozornost je přirozeně věnována *Putování Afanasije Nikitina přes tři moře* – dílu v tomto ohledu výjimečném. Kniha, kterou autorka srovnává se zápisky Marka Pola, je podle jejího mínění v mnohém objektivnější a konkrétnější. Nikitinovo Putování (uskutečnilo se v letech 1466-1472) bývá také často srovnáváno se zápisky Portugalce Vasco da Gamy, který cestu do Indie podnikl až po Nikitinovi - v letech 1497-1524. Práce Alice Nebeské má přehlednou a logickou strukturu, je psána kultivovaným jazykem, doplněna vkusnou přílohou. Diplomantka do 6. kapitoly zařadila také některé náměty pro využití tématu v učitelské praxi.

V Závěru autorka konstatuje, že středověké putování ovlivnilo další vývoj ruské literatury, uvádí Radiščeva, Karamzina a další. Ve výčtu

významných děl chybí např. 8. kapitola – Putování Evžena Oněgina v Puškinově veršovaném románu.

Práci doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

- 1) V jakých dílech ruské literatury XX. století nalezneme motiv cesty?**
- 2) Stručně charakterizujte 2 významné české renesanční cestopisy Oldřicha Prefáta z Vlkanova a Kryštofa Haranta z Polžic a Bezdružic.**

V Praze 11. 5. 2008

PaedDr. Antonín Hlaváček